

[Boligministeren.]

direkte kunne udledes af byggeomkostningerne, d. v. s. uden subsidier bortset fra egentligt socialt byggeri, som det ærede medlem nævnte.

Måske kan vi ikke blive enige om, hvad dette sidste begreb dækker, men jeg vil benytte denne lejlighed til at sige, at jeg er principielt enig i, at det at bo må være en omkostningsbestemt udgift, men hvis dette ord skal være udtryk for en realitet, må vi altså også vide lidt om, hvad omkostningerne dækker. Det må formentlig kunne opfattes på den måde, at det ærede medlem er enig i, at vi også prøver at interessere os for dette problem. Jeg tror, det ærede medlems udtalelser, hvis jeg har forstået dem rigtigt, vil blive studeret med megen interesse i den kommende tid.

Jeg bør vistnok forbigå det ærede medlems bemærkninger om faggrænserne, der nu må falde bort. Jeg skal i hvert fald undlade at bede det ærede medlem om at nævne konkrete eksempler i så henseende. Når vi har kunnet fordoble det fuldførte byggeri i 1962, set i forhold til 10 års perioden forud for 1958-59, så er denne realitet jo ikke uden forbindelse med den udvikling, vi har oplevet i retning af at benytte ikke-faglært arbejdskraft. Derfor tror jeg, det mere er væklemåder end realiteter, når man stadig væk pukker på faggrænserne inden for byggeriet.

Men for at vende tilbage til det, der er anledning til, at jeg har bedt om ordet, nemlig den realitet, at det ikke er lykkedes at begrænse omfanget af det påbegyndte byggeri i 1962 med de 15 pct. i forhold til 1961, vil jeg gerne have lov til at henvise til den redegørelse, jeg gav om dette forhold allerede den 25. januar; den findes spalte 2335-38 i Folketingstidende. Dengang udtalte jeg mig nærmere om årsagen til, at vi ikke fik gennemført den tilsigtede neddæmpning. Når det ærede medlem hr. Poul Møller i går gav udtryk for, at det burde jeg have kunnet forudse under forhandlingerne i maj måned i fjor, og at jeg ved den lejlighed skulle have sagt fra, have tilkendegivet, at det simpelt hen ikke lod sig gøre, så er det en meget billig bemærkning i dag, hvor vi har set resultatet.

Må jeg minde det ærede medlem om, hvorledes det tegnede sig netop i de dage,

da vi havde forligsforhandlinger. Vi havde netop modtaget opgørelsen for januar kvartal 1962, og denne opgørelse viste, sammenholdt med januar kvartal 1961, at vi i årets første kvartal, altså januar kvartal 1962, havde påbegyndt 990.000 etagemeter byggeri sammenlignet med 1,3 mill. etagemeter i 1961, det vil sige: vi havde i årets første kvartal dæmpet igang sættelserne med 27 pct. i forhold til året forud. Vi havde under forhandlingerne ganske vist den ukendte faktor, som jeg også pegede på: det frie boligbyggeri i de områder, hvor vi ikke havde regulering, og endelig havde vi det helt frie industri-, fabriks- og værkstedsbyggeri. Hvis vi ser på industri-, fabriks- og værkstedsbyggeriet i forhold til 1960, viste omfanget af dette byggeri, som vi havde kendskab til for året 1961, et fald på 13-14 pct. Ud fra dette skønnede vi, at dette byggeri havde toppet, og jeg tror, at hvis det ærede medlem ser på tabel 7, side 63, i den økonomiske årsoversigt, må han erkende, at der var noget grundlag for denne antagelse. Men hvad blev så resultatet? Ja, jeg gentager: det ærede medlem kan ikke have gjort sig bekendt med den redegørelse, jeg gav i det høje ting den 25. januar, for dér oplyste jeg, at vi som følge af forhandlingerne i maj-juni måned i fjor kom ud for nøjagtig den samme hamstringsbølge for byggeriet, som vi oplevede for personbiler, køleskabe, fjernsyn og andre mere varige forbrugsgoder.

Vi ser da også, hvis vi sammenligner april kvartal 1962 med april kvartal året forud, at så viste alene dette kvartal en stigning i det samlede antal etagemeter på 45 pct. Det vil sige, at den neddæmpning, vi havde fået gennemført i årets første kvartal, var mere end spist op af denne hamstringsbølge. Dertil kom, at i stedet for den forventede neddæmpning eller i hvert fald stagnation af industribyggeriet, jeg nævnte før, konstaterede vi for hele året, at der her havde fundet en stigning sted alene i dette byggeri på 43,6 pct. Det vil sige, at på alle områder var der tale om en stigning for den del af byggeriet, der ikke var undergivet regulering.

De oversigter, vi arbejder med, er baseret på lokale opgørelser, der skal samarbejdes inden for et større geografisk område, og det tager sin tid; der går altid nogle måneder. Det må jo samtidig erindres, at vi under